

Lentotoimintaa koskevien komission asetukseen 965/2012 sisältyvien säännösten soveltaminen Suomessa

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Komissio on antanut nk. EASA-asetuksen (216/2008) nojalla lentotoimintaa koskevan täytäntöönpanoasetuksen (965/2012) loppuvuodesta 2012. Komission asetuksessa annetaan jäsenvaltioille oikeus siirtää asetuksen soveltamista. Siirtymäaika on tarkoitettu käyttöönoton edellyttämiin toimiin (ohjeistuksen muuttaminen ja laatiminen, koulutus). Suomi on monien muiden EU-valtioiden tavoin ottanut asetuksen 965/2012 osalta siirtymäajan täysimääräisesti käyttöön (ilmailumääräys GEN M1-1, 2.11.2012).

Komission asetuksella 800/2013 on muutettu asetusta 965/2012 lisäämällä siihen mm. kaksi uutta liitettä:

Liite VI Vaativilla moottorikäyttöisillä ilma-aluksilla harjoitettava muu kuin kaupallinen lentotoiminta

Liite VII Muilla kuin vaativilla moottorikäyttöisillä ilma-aluksilla harjoitettava muu kuin kaupallinen lentotoiminta

Asetusmuutos on sisältänyt vastaavasti uusien liitteiden käyttöönotolle siirtymäajan. Suomi on ottanut käyttöön tämän siirtymäajan muuttamalla ilmailumääräystä GEN M1-1 (7.10.2013).

Komission asetuksella 379/2014 on muutettu asetusta 965/2012 lisäämällä siihen uusi liite VIII sekä muuttamalla liitteitä II, III, IV ja VII. Asetusmuutos sisälsi muutoksien käyttöönotolle siirtymäajan. Suomi on ottanut käyttöön tämän siirtymäajan muuttamalla ilmailumääräystä GEN M1-1 (24.6.2014).

Komission asetuksella 83/2014 on muutettu lento- ja työaikarajoituksia sekä lepoaikaa koskevia vaatimuksia. Suomi on ottanut käyttöön siirtymäajan koskien asetuksen 965/2012 liitteessä III olevaa ORO.FTL.205 alakohtaa (e). Soveltamista on siirretty 17.2.2017 saakka muuttamalla ilmailumääräystä GEN M1-1 (25.1.2016).

Komission asetuksella 2016/1199 on muutettu asetuksen 965/2012 artikloja 5, 6, 10 sekä liitteitä I, II, IV, V, VI, VII ja VIII. Komissio aikoi tarkistaa asetuksessa 965/2012 vahvistettuja ilmapalloja ja purjelentokoneita koskevia sääntöjä osana yksinkertaisempaa, kevyempää ja parempaa siviili-ilmailun sääntelyä koskevaa aloitetta. Näiden sääntöjen soveltamisen alkamispäivää mukautettiin sen varmistamiseksi, että tarkistus voidaan saattaa päätökseen ja sääntöjä voidaan tarvittavalta osin muuttaa ennen kuin niitä aletaan soveltaa. Asetusmuutos sisälsi ilmapalloilla ja purjelentokoneilla harjoitettavan muun kuin kaupallisen lentotoiminnan, erityislentotoiminnan ja kaupallisen lentotoiminnan osalta tiettyjen liitteiden käyttöönotolle siirtymäajan. Suomi vahvisti siirtymäajan käyttöönoton ja asetuksen soveltamisen aloittamisajankohdan muuttamalla ilmailumääräystä GEN M1-1 (23.8.2016).

Nyt tarkasteltavana olevalla muutosasetuksella 2018/394 komission lentotoiminta-asetuksesta (965/2012) on poistettu säännökset, jotka koskevat lentotoimintaa kuumailma- ja kaasupalloilla. Niillä harjoitettavasta lentotoiminnasta on samana päivänä

(14.3.2018) annettu erillinen asetus 2018/395. Lentotoiminta-asetuksen 3 artiklan säännöksiä viranomaisvalvonnasta kuitenkin sovelletaan edelleen myös kuumailma- ja kaasupalloilla harjoitettavaan lentotoimintaan, lukuun ottamatta ankkuroituja kaasupalloja.

Muutosasetuksella 2018/394 annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus olla soveltamatta lentotoiminta-asetuksen liitteiden II ja VII vaatimuksia purjelentokoneilla harjoitettavaan muuhun kuin kaupalliseen lentotoimintaan, liitteiden II, III, VII ja VIII vaatimuksia purjelentokoneilla harjoitettavaan erityislentotoimintaan sekä liitteiden II, III ja IV vaatimuksia purjelentokoneilla harjoitettavaan kaupalliseen lentotoimintaan 8.4.2020 asti. Liikenteen turvallisuusvirasto on päättänyt ottaa tämän siirtymäajan käyttöön täysimääräisenä, ja kansallista ilmailumääräystä GEN M1-1 (23.8.2016) on sen vuoksi muutettava soveltamisen aloittamisajankohdan siirtämiseksi.

Kuumailma- ja kaasupalloilla harjoitettavaa lentotoimintaa koskevat säännökset sisältyvät uuteen komission asetukseen 2018/395, jota sovelletaan 8.4.2019 alkaen. Asetuksen 4 artiklan siirtymäsäännöksen mukaan jäsenvaltioiden ilmapallojen lentotoiminnan harjoittajille ennen 8.4.2019 myöntämät todistukset, luvat ja hyväksynyt ovat voimassa 8.10.2019 saakka. Siirtymäsäännöksen nyt sisältyessä EU-asetukseen, ilmapalloja koskevat kohdat poistetaan kansallisesta ilmailumääräyksestä GEN M1-1. Samalla poistetaan kaikki ne kohdat, joiden osalta lentotoiminta-asetuksen jäsenvaltioille mahdollistama siirtymäaika on jo päättynyt.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu virkatyönä Liikenteen turvallisuusvirastossa.

Asetusmuutos 2018/394 on tullut voimaan 3.4.2018 ja sitä aletaan soveltamaan 8.4.2019 alkaen. Liikenteen turvallisuusvirasto on päättänyt ottaa käyttöön asetuksen mahdollistamat soveltamisen siirtymäajat siten, että purjelentokoneilla harjoitettavan muun kuin kaupallisen lentotoiminnan, erityislentotoiminnan ja kaupallisen lentotoiminnan osalta soveltaminen alkaa 8.4.2020.

Määräyshankepääätös määräyshankkeen käynnistämiseksi ja siirtymäajan käyttöönottamiseksi on julkaistu Trafín verkkosivuilla 9.4.2018, samanaikaisesti määräyksen ja perustelumuition luonnosten kanssa.

Koska kyseessä on kansallisen ilmailumääräyksen osalta vähäinen tekninen muutos, jolla jatketaan purjelentotoiminnalle sallittuja siirtymäaikoja EU-asetuksen mukaisesti sekä poistetaan maininnat EU-sääntelyn piiriin siirtyneestä ilmapallojen lentotoiminnasta ja vanhentuneet siirtymäajat, lausuntokierrosta ei järjestetä.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Tällä määräyksellä vaikutetaan soveltamisen käynnistymisajankohtaan, ja mahdolliset muut vaikutukset seuraavat EU-asetuksista.

Viranomainen ja asiakkaat saavat siirtymäajan käyttöönottamisen vuoksi lisää aikaa perehtyä uusiin vaatimuksiin sekä niiden käyttöönottamiseen. Lisäksi asiakkaat saavat toiminnallista ja taloudellista hyötyä, kun heidän ei tarvitse täyttää vaatimuksia, jotka lähitulevaisuudessa tulevat keventymään.

Määräyksellä ei ole vaikutusta turvallisuuteen, ympäristöön eikä esteellisyyteen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Liikenteen turvallisuusvirasto on päättänyt siirtymäajan käyttöönottamisesta, sillä komissio aikoo tarkistaa asetuksessa 965/2012 vahvistettuja purjelentokoneita koskevia sääntöjä osana yksinkertaisempaa, kevyempää ja parempaa siviili-ilmailun sääntelyä koskevaa aloitetta. Tätä tarkistusta valmistellaan edelleen. Sääntöjen soveltamisen alkamispäivää mukautetaan sen varmistamiseksi, että tarkistus voidaan saattaa päätökseen ja sääntöjä voidaan tarvittavilta osin muuttaa ennen kuin niitä aletaan soveltaa.

Ilmapalloja koskevan siirtymäsäännöksen nyt sisältyessä EU-asetukseen ilmapalloja koskevat kohdat poistetaan kansallisesta ilmailumääräyksestä. Samalla poistetaan kaikki ne kohdat, joiden osalta lentotoiminta-asetuksen jäsenvaltioille mahdollistama siirtymäaika on jo päätynyt.

Määräyksen aikataulu

Määräys annetaan 9.4.2018 ja se tulee voimaan 10.4.2018.

Määräyksestä viestiminen

Määräyshankepäätöksestä ja määräyksestä tiedotetaan www.trafi.fi -sivustolla. Lisäksi siitä tiedotetaan ilmailun sääntelyn sidosryhmäjakelun kautta. Valmis määräys julkaistaan Trafín ilmailumääräyskokoelmassa ja Finlex-säädöstietopalvelussa.